

formaar, gøre det baade med Glæde og med den Kraft, han er i Besiddelse af. Men saa skal man ogsaa vide, at for at det kan ske, maa han have Ro til sit Arbejde, og man skal ikke stille ham under Betingelser, som gør Arbejdet vanskeligt. Hvad den danske Bonde behøver i sin egen Bedrift for at kunne vriste ud af Jordens Skød det, som skal til, for at han selv og hans Familie kan leve, og for at han skal kunne bære den store Part af Byrden, der er nødvendig, for at vi kan komme over den økonomiske Misère, vi staar i, er Arbejdsro og Ret til at sige: Kan jeg ikke gøre Arbejdet i 8 Timer, vil jeg have Lov til at bruge 9. Det har altid været en Forudsætning for ham, at han skulde gøre sit Arbejde, og han har gjort det med god Villie. Men man maa ikke lægge Baand paa dem, som man sætter til at løse en Opgave af saa vanskelig Art som den, det gælder om her. At Opgaven er vanskelig, udtalte Finansministeren ved Fremlæggelsen af Finanslovsforslaget, og det vil vi alle komme til at erkende mere eller mindre i den Tid, der kommer. Og jeg er, som sagt, ikke i Tvivl om, at Kravene vil blive stillet baade i første Linie og i størst Omfang til den danske Bonde, ligesom det var ham, man raabte paa under Krigssituationen ved enhver Lejlighed. Det var ikke af Uvillie, man har stillet sig saaledes overfor den højtærede Indenrigsminister, som Tilfældet har været; men alle de snærende Baand, man har villet lægge paa Bonden samtidig med, at man forlangte, at han skulde løse alle de Opgaver, der blev stillet, har sat ondt Blod og fremkaldt Uvillie, og det med Rette. Naar det hedder: „Naar Tider vorder onde, kald Konge paa din Bonde“, saa føjes der til: „Er han end graa og ringe, han er dog haard at tvinge“. Vi skal ikke alene forlange af ham, at han skal bære sine Byrder, men vi skal stille ham frit; sker det, saa tror jeg, at baade den større og den mindre Jordbruger, som vi regner til Bondestanden her i dette Land, magter at løse de Opgaver, som stilles ham.

Jeg skal saa til sidst gøre en ganske kort Bemærkning i Anledning af det, der er fremkommet som Referat af den højtærede Statsministers Tale i Ringsted forleden Dag. Saa vidt jeg kan skønne, maa det være rigtigt, at den højtærede Statsminister har lagt Hovedvægten paa at faa sagt, at vel vilde vi gerne have alt, hvad der var dansk af Sønderjylland, tilbage, men vi vilde ikke have nogen af dem, som i Dag stemte for Danmark af økonomiske Grunde, fordi der nu var bedre Forhold her, men som var

tyske i Morgen. Det forekommer mig, at dette er et aldeles utilladeligt Standpunkt. Hverken den højtærede Statsminister eller nogen som helst anden i denne Sal eller udenfor den er i Stand til at ransage Hjerter og Nyre; ingen har Ret til at sige om de Folk, der stemmer dansk, endskønt de taler tysk, at de stemmer saaledes af økonomiske Grunde. Det er en tom og en flad Udtalelse, der ikke har nogen som helst Berettigelse. Der er Mennesker i Sønderjylland, der taler dansk, men er tysksindede, ærom er jeg ikke i Tvivl, og der er Mennesker, der taler tysk, men som er fuldstændig dansksindede. Min Opfattelse af dette Spørgsmaal er den, at den tyske Nationalfølelse alle Dage har været stærk, og at den ogsaa nu er saa stærk, at de Mennesker syd for Kongeaaen, som er tysksindede, ikke vil stemme dansk, selv om der er økonomisk Fordel derved; stemmer Tyskere dansk, saa er de ikke i Besiddelse af den Nationalfølelse, som ifølge Historiens Vidnesbyrd altid har været fremherskende indenfor det tyske Folk.

Den højtærede Statsminister kan naturligvis tale paa sine egne Vegne og paa Ministeriets Vegne; men den højtærede Minister kan ingeniunde tale paa det danske Folks Vegne, naar han vil gøre den Opfattelse gældende, at de tysktalende, som stemmer dansk, gør det, fordi der er Fordel derved, at de stemmer dansk i Dag, men er tyske i Morgen. En saadan Beskyldning har ikke et eneste Menneske Lov til at slynge ud imod dem, der paa Afstemningsdagen vil have Lov til at være med til at stemme dansk. Jeg tror at turde sige, at det danske Folks Opfattelse er, at vi maa erkende, at vi ikke er i Stand til at ransage Hjerter og Nyre, men vi tror, at de, der stemmer dansk, virkelig som ærlige Mænd og Kvinder ogsaa ønsker at høre med til Danmark; og de skal ikke haanes eller mis kendes for deres Afstemning. Den højtærede Statsminister kan have hvad Opfattelse han vil; men vi, der har en anden national Opfattelse, maa sige: Dette bøjer vi os i alt Fald ikke for.

Første Næstformand (K. M. Klausen): Det 17de Medlem for Hovedstaden har Ordet for en kort Bemærkning.

Vilhelm Rasmussen: Det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen) har misforstaaet mine Udtalelser, hvad Opdyrkningen af den jyske Hede angaar. Det, jeg har bebrejdet det ærede Medlem fra